

Қазақстан Республикасының ғылым және білім министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»

**Ғылыми кеңесінің төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі**

_____ **Ғазалиев А.М.**

« ____ » _____ **2015ж.**

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

МКВ 3305 Мемлекеттік қаржыны басқару пәні
(коды және атауы)

МКВ 33 Мемлекеттік қаржыны басқару модулі
(коды және атауы)

5В051000 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығы
(шифры және атауы)

Инженерлі экономика және менеджмент факультеті

«Кәсіпкерлік МЕНЕДЖМЕНТ әдістемесі» кафедрасы

Алғы сөз

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген: аға оқытушысы Жакбаева А.Х. әзірледі.

«Кәсіпкерлік және басқару» кафедрасының отырысында талқыланған

« ____ » _____ 20 ____ ж. № _____ хаттама.

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 20 ____ ж.

(қолы) (А.Ж.Ә.)

_____ факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған

« ____ » _____ 20 ____ ж. № _____ хаттама

Төраға _____ « ____ » _____ 20 ____ ж.

(қолы) (А.Ж.Ә.)

Оқытушы туралы мәлімет және қатынас ақпараты

Аты-жөні: Жакбаева Алиман Хайрулловна - аға оқытушы

Кәсіпкерлік және басқару әдістемесі кафедрасы ҚарМТУ-дың 4 - корпусында орналасқан (Бейбітшілік бульвары, 56) 224 аудитория, байланыс телефоны 56-75-97.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақтардың түрі					СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі
			Қосылған сағаттар саны			ОСӨЖ сағаттарының саны	Барлығы сағаттары саны			
			лекциялар	Практикалық сабақтар	Зертханалық сабақтар					
6	3	5	30	15		45	90	45	135	емтихан

Пәннің сипаттамасы

«Мемлекеттік қаржыны басқару» пәні бейіндік пәндердің таңдау бойынша компонентын циклына жатады.

Пәннің мақсаты

«Мемлекеттік қаржыны басқару» пәнінің мақсаты Қазақстан Республикасының қаржылық жүйесінің атқаратын қызметі және мемлекеттік қаржы сұрақтары бойынша білім қалыптасытыру болып табылады.

Пән міндеттері

Осы пәнді оқу нәтижесінде студенттер:

- мемлекеттік қаржыны ұйымдастыруды оқып-білу.
- нарықтық экономикаға сай корпорацияның қаржысына талдау жасау;
- қаржының экономикалық категорияларын ұйымдастыру, қаржы мәселелерін талдау, анықтау, бағалау.

түсінік алуы керек:

- Мемлекеттік қаржыларды басқару облысындағы негізгі принциптер мен білімді меңгеруі;
- экономикалық заңдардың әрекеттерін білуі;
- экономикалық процестердің дамуындағы қаржылық заңдылықтарды айқындай білуі;
- қаржы әдістерін түсінуі және оларды практикада қолдана білуі;
- қаржы проблемаларын айқындау және сындарлы талдау қабілеті болуы;

білуі керек:

- қаржылар теориясы сұрақтарының мазмұнын білуі, олардың ақылмен

бағалай білуі

– әртүрлі нысандағы қоғам ХІІІ-ғы фактілі жағдайды оқу үшін критерилер құрастырудың негізгі әдіснамалық принциптері.

істей алуы керек:

- қаржылық қатынастардың түрлері және белгілерін талдау.
- қаржыны ұйымдастыруды оқып-білу.

практикалық машықтануы керек:

- қаржы әдістерін түсінуі және оларды толықтай оқу ;
- мемлекеттік қаржыны басқару облысындағы негізгі принциптер мен білімді меңгеруі;

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет: экономиканы мемлекеттік реттеу.

Постреквизиттер

Экономиканы мемлекеттік реттеу пәнін оқу кезінде алынған білім «Мемлекет және бизнес» пәндерін игеру кезінде қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, с.				
	Лекциялар	Практикалық саб.	Зертханалық саб.	ОСӨЖ	СӨЖ
1. Қаржының жалпы сипаттамасы, олардың дамуы және мемлекеттермен байланысы. Қаржы жүйесі.	3	1		5	5
2. Мемлекеттік қаржы және оның нарықтық экономикадағы маңызы. Қаржылық саясат. ҚР қаржылық саясат. Қаржылық Механизм	3	1		5	5
3. Мемлекеттік қаржылық қорлар. Салықтар. Салықтық жүйе. Салықтық саясат. Мемлекеттік шығындар жүйесі.	3	1		5	5
4. Мемлекеттік бюджет. Жергілікті қаржылар	3	2		5	5
5. Мемлекеттік несие және қарыз. Мемлекеттік несиенің мәні, оның формалары және әдістері. Халықаралық мемлекеттік несие. Мемлекеттік қарыз. Мемлекеттік қарызды басқару.	4	2		5	5
6. Қаржылық жоспарлау және болжау. Қаржылық жоспарлау және болжаудың мәні. Мемлекеттік қаржылық жоспарлаудың жүйесі. Қаржылық көрсеткіштер, олардың түрлері	4	2		5	5

7. Мемлекеттің қаржылық қатынастарын құқықтық қамтамасыз ету. Қаржылық-құқықтық реттеудің әдістері. Қаржылық бақылау. Қаржылық бақылау әдістерінің сипаттамасы. ҚР - дағы бақылаудың мәні мен маңызы. Қазақстандағы қаржылық бақылауды жүзеге асырудың мәселелері.	3	2		5	5
8. ҚР - дағы мемлекеттік қаржыны басқаруды ұйымдастыру. Мемлекеттік қаржыны басқарудағы ғылыми бағыты: басқарудың екі аспектісі. Қаржыны басқару жүйесінің элементтері, олардың сипаттамасы. ҚР-дағы қаржыны Стратегиялық және оперативті басқаруды жүзеге асырушы институттар, олардың атқаратын қызметтері мен өкілеттілігі.	4	2		5	5
9. Экономиканы қаржылық мемлекеттік реттеу. Экономиканы қаржылық мемлекеттік реттеу түсінігі және оның жіктелуі. Макроэкономикалық тепе-теңдікке жетудегі қаржының ролі. Мемлекеттік қаржы мен экономиканың басқа салаларының өзара байланысы.	3	2		5	5
Барлығы:	30	15	-	45	45

Практикалық (семинарлық) сабақтардың тізімі

1. Қаржының жалпы сипаттамасы, олардың дамуы және мемлекеттермен байланысы. Қаржы жүйесі.
2. Мемлекеттік қаржы және оның нарықтық экономикадағы маңызы. Қаржылық саясат. ҚР қаржылық саясат. Қаржылық механизм.
3. Мемлекеттік қаржылық қорлар. Салықтар. Салықтық жүйе. Салықтық саясат. Мемлекеттік шығындар жүйесі.
4. Мемлекеттік бюджет. Жергілікті қаржылар.
5. Мемлекеттік несие және қарыз. Мемлекеттік несие мен қарыздың формалары және әдістері. Халықаралық мемлекеттік несие. Мемлекеттік қарыз. Мемлекеттік қарызды басқару.
6. Қаржылық жоспарлау және болжау. Қаржылық жоспарлау және болжаудың мәні. Мемлекеттік қаржылық жоспарлаудың жүйесі. Қаржылық көрсеткіштер, олардың түрлері.
7. Мемлекеттің қаржылық қатынастарын құқықтық қамтамасыз ету. Қаржылық-құқықтық реттеудің әдістері. Қаржылық бақылау. Қаржылық бақылау әдістерінің сипаттамасы. ҚР - дағы бақылаудың мәні мен маңызы. Қазақстандағы қаржылық бақылауды жүзеге асырудың мәселелері.
8. ҚР - дағы мемлекеттік қаржыны басқаруды ұйымдастыру. Мемлекеттік қаржыны басқарудағы ғылыми бағыты: басқарудың екі аспектісі. Қаржыны басқару жүйесінің элементтері, олардың сипаттамасы. ҚР-дағы қаржыны. Стратегиялық және оперативті басқаруды жүзеге асырушы институттар, олардың атқаратын қызметтері мен өкілеттілігі.
9. Экономиканы қаржылық мемлекеттік реттеу. Экономиканы қаржылық мемлекеттік

реттеу түсінігі және оның жіктелуі. Макроэкономикалық тепе-теңдікке жетудегі қаржының ролі. Мемлекеттік қаржы мен экономиканың басқа салаларының өзара байланысы.

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыбы

1. Қаржылық ресурстар қаржылық қатынастарды материалдық тасымалдаушылар ретінде.
2. Тауар өндіру жағдайларында қаржылардың қажеттілігі.
3. Қаржылардың мәнінің айқындалуы ретінде олардың функциялары.
4. Қаржылардың мәні мен функциясының пікірталастық мәселелері
5. Қаржыларды қоғамдық ұдайы өндірісте пайдаланудың объективті алғышарттары мен мүмкіндіктері.
6. Қаржы ресурстары: көздері, құрамы, түрлері және пайдалану нысандары.
7. Ұдайы өндіру процесін қаржымен қамтамасыз ету.
8. Қаржы рыногы, оның қаржы ресурстарын жұмылдыру мен үлестірудегі ролі.
9. Қаржы рыногының жұмыс істеу негіздері.
10. Қаржы жүйесінің мазмұны және негізгі қасиеттері
11. Қазақстан Республикасының қазіргі кезеңдегі қаржы саясаты
12. Қаржыларды басқару туралы жалпы ұғым.
13. Қаржыларды басқару органдары, олардың жаңа жағдайлардағы міндеттері.
14. ҚР Қаржы министрлігі: құрылымы, функциялары және ролі
15. Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігінің функциялары және міндеттері.
16. Қаржылық бақылауды ұйымдастыру: түрлері, нысандары және әдістері.
17. Қаржы категориясы ретінде мемлекеттік бюджеттің экономикалық мазмұны.
18. Мемлекеттік бюджет елдің негізгі қаржылық жоспары ретінде
19. Мемлекеттік бюджет кірістері, олардың өсу шарттары
20. Жоспарлау мәні. Жоспар құрудың әдістері. Бюджетке түсетін жоспар түрлері.

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу ұзақтылығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Баллдары
1	2	3	4	5	6	7
Практиканың есептерін шығару	Практикалық материалдарын бекіту	[1],[2],[3],[6],[8],	1 апта	Ағымдағы	Апта сайын	15
ОСӨЖ тапсырманы орындау	Теоретикалық пен практикалық материалдарын бекіту	Лекция конспектілері, практикалық сабақтардың материалдары	1 апта	Ағымдағы	Апта сайын	15
СӨЖ тапсырманы орындау	Тақырыпты меңгеру және сұрақ жауатарына мен ұсыныстарды талқылау	Лекция конспектілері. Барлық негізгі мен қосымша әдебиеттер	1 апта	Ағымдағы	Апта сайын	15
Аралық бақылау (2 блок аатестац иясы)	Теоретикалық пен практикалық материалдарын бекіту	Лекция конспектілері. Барлық негізгі мен қосымша әдебиеттер	1 біріккен сағат	Аралық	7,14 апта	15
Емтихан	Пән материалының меңгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	1 біріккен сағаттар	Қорытынды	Сессия кезеңінде	40
Барлығы						100

Саясат және рәсімдер

«Экономиканы мемлекеттік реттеу» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

- 1 Сабаққа кешікпей келуді.
- 2 Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
- 3 Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.
- 4 Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
- 5 Жіберілген практикалық және зертханалық сабақтар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.

Негізгі әдебиеттердің тізімі

1. - Вавилов. Я. Государственный кредит. Учебн. пособие для вузов. - М.: Финансы и Финансовое право. Учебник. /Отв. Ред.Н.И. Химичева. - М.: Юрист, 1999.
2. Ильясов К.К. Кулпыбаев С.К. Каржы. Учебник для вузов. - Алматы: ТОО

2001.

3. Меликов В.Д. Основы финансов. Учебник. - Алматы: ТОО «Изд М», 2005.
4. Мельников В.Д. Основы финансов. Учебник для вузов. - Алматы: 1'00 «Издательство М», 200г.
5. Мельников В.Д., Ильясов К.К. Финансы. Уч. для вузов. - Алматы: ФинЭко,2001
6. Финансы. Учебник для вузов. Под ред. М. В. Романовского и др. - М.: Перспектива, «Юнити»,2002.
7. Финансы. Под ред.А. Г. Грязновой, Е. В. Маркиной. -М.: ФиС, 2004.
8. Финансовый бизнес-план. Учебн. пособие под ред. В.М. Попова. Росс. экон. академия им. Плеханова. - М.; Финансы и статистика, 2000.
9. Шуляк П. Н. Финансы предприятия. Учебник. - М.: Изд. дом «Дашков и К», 2000.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы
2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы және ерекше бөлімдері)
3. «ҚР жергілікті мемлекеттік басқару жөніндегі» заңы
4. Қазақстан Республикасының бюджеттік кодексі
5. Ел президентінің Қазақстан халқына жыл сайынғы жолдауы
6. 2003-2015 жылдарға ҚР индустриальды-инновациялық стратегиясы
7. 2005-2007 жылға ҚР Үкіметінің орта мерзімдік фискалды саясаты.
8. Республикалық бюджет туралы
9. Қазақстан Республикасының салық кодексі
10. Шаруашылық жауапкершіліктер туралы ҚР заңы
11. Акционерлік қоғамдар туралы ҚР заңы
12. Бағалы қағаздар нарығы туралы ҚР заңы
13. Инвестициялық қорлар туралы ҚР заңы
14. Қазақстанның инвестициялық қорлары туралы ҚР заңы
15. Шағын кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдау туралы ҚР заңы
16. Жеке кәсіпкерлік туралы ҚР заңы
17. Мемлекеттік кәсіпорындар туралы ҚР заңы
18. Өндірістік кооперативтер туралы ҚР заңы
19. Коммерциялық емес ұйымдар туралы ҚР заңы
20. Арнайы экономикалық зоналар туралы ҚР заңы
21. Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы ҚР заңы
22. Мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақы туралы ҚР заңы
23. Мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс туралы ҚР заңы
24. Білім туралы ҚР заңы
25. Ғылым туралы ҚР заңы
26. Сақтандыру қызметі туралы ҚР заңы
27. Валюталық реттеу туралы ҚР заңы
28. Траіісферггік бағаларды пайдалану кезіндегі мемлекеттік бақылау туралы ҚР заңы.
29. Қазақстан Республикасының кеден кодексі
30. Қазақстай Республикасының қаржы Министрлігі туралы ереже
31. Экономика және бюджетгі жоспарлау Министрлігі туралы ереже

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

EMR 3217 «Экономиканы мемлекеттік реттеу» пәні
(коды және атауы)

EMR 26 «Экономиканы мемлекеттік реттеу» модулі
(коды және атауы)

31.03.2004 ж. № 50 мемл. бас. лиц..

Баспаға _____ 20__ ж. қол қойылды. Пішіні 90x60/16. Таралымы _____ дана

Көлемі ___ оқу бас. п. № _____ тапсырыс Бағасы келісілген

100027. ҚарМТУ баспасы, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56